

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorza w Armii Krajowej

– oraz "Wojskowej Służby Pole"

87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186

e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 870502736

KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Pomorze
O DR
„Grunwald”

++ Felczak Zygmunt

M: 1584/2518 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

T: Felczak Zygmunt
nr: 1584/518 Pom.
Pomorski O.D.Z.

1./1. Relacja —

1/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 5 s. 1-8

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5. Inne

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne : k. 18

VI. Fotografie braku

II. Materiały uzupełniające relację -
- Felczak Zygmunt:

1. Jastrzębski Włodzimierz, biogram Zygmunta Felczaka, [w:] Zastudzeni Pomorsanie, Gdańsk 1984, s. 65 k. 3 s. 1-6
2. Jastrzębski Włodzimierz, biogram Zygmunta Felczaka, [w:] Słow. biogr. Pomorska Nadwiślańska pod red. St. Gierszewskiego, Gdańsk 1992, t. 1, s. 402, kserokop. k. 1 s. 7

11 Zasluzeni Pomorzanie *notd Gdansk 1984*
Toruni 1

ZYGMUNT FELCZAK

(1903—1946),

publicysta, działacz chrześcijańskiej demokracji i Narodowej Partii Robotniczej, członek władz politycznych podziemia londyńskiego, wicewojewoda pomorski, inicjator przedsięwzięć kulturalnych

Urodził się w dniu 2 maja 1903 r. we wsi Gołbice, pow. Łęczycza, w rodzinie małorolnego chłopca, ojca 5 synów i 3 córek. Rodzice, mimo trudnych warunków materialnych, doceniali potrzebę kształcenia dzieci, stąd wszyscy bez wyjątku otrzymali co najmniej średnie wykształcenie. Z. Felczak ukończył gimnazjum w Łodzi, a następnie zapisał się na Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Poznańskiego, gdzie po czterech latach studiów uzyskał absolutorium

Już podczas studiów Z. Felczak rozpoczął pracę społeczną, do czego zmusiły go zresztą trudne warunki materialne. Wybrany na prezesa Związku Akademickich Kół Prowincjonalnych, dbał o poprawę warunków życia studentów wywodzących się z rodzin najniższej sytuacji. W tym też czasie zbliżył się ideowo do Narodowej Partii Robotniczej (NPR) i został członkiem Związku Młodzieży Pracującej „Jedność” (ZMP „Jedność”). Jednocześnie trudnił się pracą dziennikarską i publicystyczną. Pisał najpierw jako tzw. wolny strzelec, a potem stał współpracownikiem do naczelnego organu NPR, poznańskiej „Prawdy”.

Na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych — w chwili ostrych starć Centrolewu, którego NPR była jednym z filarów, z narastającą dyktaturą sanacji — Z. Felczak został skierowany do pracy w wydawanym w Toruniu przez Karola Popiela piśmie NPR pt. „Obrona Ludu”. Równocześnie pełnił funkcję ogólnopolskiego prezesa ZMP „Jedność”, redaktora wydawanego przez tę organizację czasopisma pt. „Demokrata” oraz członka władz centralnych i wojewódzkich NPR. Zarówno o wyznawanych wówczas przez niego poglądach, jak też o ideowej linii NPR

świadczyć może wystąpienie Felczaka na zorganizowanym w końcu 1935 r. zebraniu powiatowym NPR w Starogardzie Gdańskim. W obecności około 120 delegatów referent oświadczył, że sanacja chyli się ku upadkowi, a klasa robotnicza zorganizowana w NPR przygotowuje się do przejęcia władzy, by ubiec w tym Stronnictwo Narodowe. Dodał także, że NPR liczy się z zawarciem sojuszu politycznego ze Stronnictwem Ludowym (SL). Już zresztą niebawem, bo w dniu 14 maja 1936 r., doszło do podpisania przez prezesów ZMP „Jedność” i Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici”, Z. Felczaka i Władysława Banaczyka, deklaracji o współpracy. Oba związki przeciwstawiły się w tym dokumencie dyktaturom „zarówno w ujęciu faszystowsko-hitlerowskim, jak i marksistowsko-komunistycznym”. W deklaracji podkreślono też zgodność ideową i solidarność w zjednoczeniu sił młodzieży wiejskiej i robotniczej „w walce o Polskę Ludową”. Sojusz NPR z SL, zawarty na gruncie działalności organizacji młodzieżowych, okazał się inicjatywą krótkotrwałą. NPR była bowiem bardziej skłonna do współpracy z Polskim Stronnictwem Chrześcijańskiej Demokracji (PSChD), z którym łączyły ją wspólne więzi ideologii chrześcijańskiej. W dniu 10 października 1937 r. na likwidacyjnych zjazdach NPR i PSChD doszło do powołania do życia jednolitej partii chadeckiej w Polsce pod nazwą Stronnictwo Pracy (SP). W skład SP, oprócz szeregu innych mniejszych organizacji, wszedł również ZMP „Jedność”, Z. Felczak zaś stał się jednym z 18 członków wybranego wówczas Zarządu Głównego SP.

Do 1938 r. Z. Felczak pracował nadal jako redaktor toruńskiej „Obrony Ludu”. W tym czasie, za ostrą krytykę osoby prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, zmuszony był odbyć 3-miesięczną karę więzienia. Po wypuszczeniu z miejsca odosobnienia przeszedł na stanowisko zastępcy redaktora naczelnego tradycyjnego organu prasowego chadecji, „Dziennika Bydgoskiego”, w którym redagował dział polityki wewnętrznej. Wspólnie z naczelnym redaktorem „Dziennika” Janem Teską byli wówczas czołowymi działaczami SP na woj. pomorskie.

Wybuch drugiej wojny światowej zastał Felczaka w Bydgoszczy. Jeszcze przed wkroczeniem hitlerowców do Bydgoszczy, ale już po stłumieniu dywersji mniejszości niemieckiej

w dniu 3 września 1939 r. udał się w głąb kraju. Najpierw na krótko zatrzymał się w rodzinnych Gołbicach, a następnie już na stałe przeniósł się do Warszawy. Kierownictwo SP, z K. Popielem na czele, znalazło się na emigracji, gdzie wznowiło działalność i zgłosiło akces do współpracy z rządem gen. W. Sikorskiego. Trudniej było reaktywować działalność SP w podziemiu na terenie kraju oraz stworzyć dla niego odpowiedni program. Ostatecznie w pierwszych miesiącach okupacji SP podjęło działalność konspiracyjną, wiążąc się jednak nie z Politycznym Komitetem Porozumiewawczym (PKP), patronującym działalności Związku Walki Zbrojnej, lecz z konkurencyjnym Centralnym Komitetem Organizacji Niepodległościowych (CKON), zorganizowanym na polecenie gen. Sikorskiego jako ponadpartyjny ośrodek polityczny podziemia. Dopiero po ostatecznym wykrystalizowaniu się sytuacji i podporządkowaniu PKP obozowi londyńskiemu SP opuściło CKON i przyłączyło się do PKP. Stało się to w czerwcu 1940 r. We wszystkich tych przetargach żywy udział brał Z. Felczak, będący — obok W. Tempki, F. Kwiecińskiego i S. Kaczorowskiego — członkiem ścisłego kierownictwa krajowego partii. Za jego też sprawą został w 1940 r. zlikwidowany, trwający od czasów przedwojennych, rozłam w ruchu chadeckim, do którego w momencie zjednoczenia nie przystąpiła grupa J. Mroza i F. Widy-Wirskiego z byłej NPR-Lewicy. Z grupą tą wówczas związał się on zresztą na stałe. Przejawiała ona wrogość wobec prawicowego Stronnictwa Narodowego oraz skłonności do współpracy z partiami demokratycznymi, jak SL i Polscy Socjaliści.

W PKP w latach 1940—1941 reprezentował SP Franciszek Kwieciński. Kiedy został aresztowany przez gestapo, wystąpiła sprawa sukcesji po nim. W styczniu 1942 r., z rekomendacji lewicy SP, prezes Stronnictwa K. Popiel wyznaczył na funkcję delegata partii w PKP Zygmunta Felczaka. Jak pisze znawca problematyki Jacek M. Majchrowski, „tenże [tj. Zygmunt Felczak — W.J.] reprezentował odmienny od swego poprzednika kurs. Przede wszystkim zajął wrogie stanowisko wobec SN, dążąc do dalszego zbliżenia z SL, a także Polskimi Socjalistami. Było to rezultatem przyjętej koncepcji radykalizacji Delegatury [chodzi o PKP — W.J.] poprzez wprowadzenie w jej skład

4

w miejsce PPS-WRN [Wolność, Równość, Niepodległość, właściwie Centralne Kierownictwo Ruchu Mas Pracujących Miast i Wsi — Wolność, Równość, Niepodległość, od 1944 r. Polska Partia Socjalistyczna — W.J.] przedstawiciela PS, co też zostało zrealizowane. Po śmierci Próchnika, mimo nacisków Londynu, ponownie w czwórporozumieniu zasiadł przedstawiciel PS. Powstał więc w ten sposób, przy pełnej izolacji SN, które w tym czasie miało się znaleźć poza reprezentacją, swoisty Centrolew, którego przedstawiciele: J. Grudziński (SL), W. Markowski (PS) i Z. Felczak (SP) odbywali odrębne spotkania bez przedstawiciela SN. Trzecim elementem owej koncepcji miało być wprowadzenie do Delegatury komunistów [...].

Takiego układu nie mogła na dłuższą metę znieść prawica. Przystąpiła więc do kontrofensywy i wkrótce ponownie do PKP w miejsce PS wstąpił przedstawiciel PPS-WRN, w miejsce zaś lewicującego Z. Felczaka — delegat prawicy chadeckiej. To ostatnie rozegrało się według następującego scenariusza: S. Kaczorowski i J. Kwasiborski zwrócili się z wnioskiem do Popiela o wycofanie Felczaka z PKP i wprowadzenie na jego miejsce prawicowego działacza Franciszka Urbańskiego. Rozstrzygnięcia po ich myśli zapadły w tej sprawie w październiku 1942 r., przy czym prezes SP uznał, iż pierwotna akceptacja z jego strony kandydatury Felczaka nastąpiła w wyniku wprowadzenia go w błąd.

Dalsze losy Felczaka i jego grupy w podziemiu politycznym w takich oto słowach scharakteryzował, cytowany już wyżej, J. M. Majchrowski: „Po odejściu Felczaka z PKP grupa działaczy b. NPR-Lewicy, obecnie związanych z redagowanym wówczas przez Feliksa Widy-Wirskiego pismem «Zryw», nie wytrzymując zewnętrznego i wewnętrznego ciśnienia opuszcza SP, tworząc Stronnictwo Zrywu Narodowego. Prezesem nowego ugrupowania, nielicznego zresztą i pozbawionego «dołów», został Jan Teska, faktycznymi jednak kierownikami Z. Felczak i F. Widy-Wirski. W terenie na skutek udanego przeciwdziałania SP, ugrupowanie to miało jedynie nikłe wpływy, głównie w Warszawie i województwie, w Lubelskim, pewne szersze przejawy jego działalności odnajdujemy także w Kieleckim i Krakowskim. Ugrupowanie to powołuje do życia Związek Młodzieży

Zrywu Narodowego, a także dysponuje własną organizacją bojową pod nazwą Kadry Polski Niepodległej [...]”.

KPN wzięły czynny udział w powstaniu warszawskim, sam zaś Felczak walczył w ich szeregach, najpierw w starciach o Politechnikę Warszawską, a potem w obronie gmachu byłego Arbeitsamtu, położonego na rogu ulic Mazowieckiej i Kredytowej, gdzie padło około 40% załogi powstańczej. Po upadku powstania nie poszedł do niewoli, lecz wymaszerował z Warszawy i do chwili odzyskania niepodległości utrzymywał dawne kontakty konspiracyjne.

Zaraz po odzyskaniu wolności Z. Felczak zgłosił się do pracy państwowej. W lutym 1945 r. został przez Rząd Tymczasowy powołany na stanowisko wicewojewody pomorskiego. Równoległe podjął też wysiłki na rzecz zalegalizowania działalności SP w warunkach odradzającej się Polski Ludowej. W kwietniu 1945 r. powstał w Bydgoszczy Komitet Organizacyjny SP na czele z Z. Felczakiem. W lipcu tegoż roku odbył się ogólnopolski zjazd członków SP, na którym reaktywowano Stronnictwo, opowiadając się jednocześnie za poparciem dla dokonujących się w Polsce reform społeczno-gospodarczych i politycznych. Na jego prezesa wybrano Z. Felczaka. SP miało wpływy nie tylko na Pomorzu, ale także w Wielkopolsce i na Śląsku.

Po powrocie z emigracji kierownictwa SP dochodzi do zjazdu zjednoczeniowego londyńskiego skrzydła SP z grupą „Zrywu”, który odbył się w dniu 14 listopada 1945 r. Zgromadzeni delegaci wybierają na prezesa Stronnictwa K. Popiela, a funkcję jego pierwszego zastępcy powierzają Z. Felczakowi. Ten ostatni piastował ponadto stanowisko prezesa Pomorskiego Zarządu Wojewódzkiego SP w Bydgoszczy. Do tych funkcji doszły jeszcze następne: mandat posła Krajowej Rady Narodowej, członkostwo Komisji Morskiej KRN oraz przewodniczenie Klubowi Parlamentarnemu SP.

Bardzo znaczący był wkład Z. Felczaka w życie kulturalne Bydgoszczy i regionu pomorskiego. Z jego inicjatywy w 1945 r. powstał Klub Artystyczno-Literacki prowadzący szeroką działalność upowszechniającą dorobek kultury polskiej. Jako prezes tego towarzystwa zagaił pierwszą środę literacką w Bydgoszczy, wygłaszając odczyt pt. *Źródła mocy nowoczesnego państwa*. Przy

jego współdziałaniu założono w Bydgoszczy Pomorski Dom Sztuki, czasopismo społeczno-literackie „Arkona” oraz Spółdzielnię Wydawniczą „Zryw”. W 1946 r. wyszła drukiem jego książka pt. *Droga Wielkiej Odnowy* charakteryzująca wady narodowe Polaków i pokazująca drogi ich przewyciężenia. Na jej kartach Z. Felczak ujawnił się jako zwolennik aktywności społecznej i intelektualnej człowieka. Pisał m.in., co następuje: „W kulturze duchowej pragniemy rozwoju sztuki, literatury, nauki wytwarzających coraz wyższy typ człowieka. To znaczy chcielibyśmy, aby rozwój duchowy polegał na wykuwaniu wzorca osobowego człowieka zdolnego do pełniejszego i bardziej harmonijnego doznawania życia [...]”. Sam zresztą starał się całym swym życiem być wierny temu wyznaniu. Na łamach, wychodzącej od listopada 1945 r., „Arkony” ukazały się trzy jego artykuły publicystyczne: *O odnowę kultury polskiej* — wstępniak w numerze 1—2, *Przyczyny choroby i źródła odnowy kultury polskiej* (nr 3) oraz *Sztuka w służbie narodu* (nr 6—7).

Ciężka choroba, której nabawił się żyjąc w trudnych warunkach konspiracyjnych w czasie okupacji hitlerowskiej, dawała coraz bardziej znać o sobie. Wiosną 1946 r. zmuszony był przerwać intensywną pracę i poddać się leczeniu w jednym ze szpitali warszawskich. Mimo zakazu lekarzy przyjechał do Bydgoszczy w przeddzień głosowania ludowego, po to m.in., by doprowadzić do ukonstytuowania się Zarządu Wojewódzkiego SP, czego nie zdołał uczynić bezpośrednio po zjeździe zjednoczeniowym. Zmarł nagle w dniu 3 lipca 1946 r. Doceniając jego ogromne zasługi dla życia politycznego i kulturalnego, władze państwowe odznaczyły go pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu II klasy.

Włodzimierz Jastrzębski

bibliografia

LITERATURA

- Krzywobłocka B., *Chadecja (1918—1937)*, Warszawa 1974.
Langrod J. S., *Felczak Zygmunt*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. VI.

7

FELCZAK Zygmunt (1903-1946), dziennikarz i polityk. Ur. się 2 V we wsi Chorki (pow. Łęczyca) w rodzinie malorolnego chłopca Antoniego i Michaliny z Pałczyskich. Ukończył gimnazjum w Łęczycy, a następnie w 1924-9 studiował na Wydziale Humanistycznym Uniw. Poznańskiego, gdzie uzyskał tytuł magistra filozofii. W trakcie studiów rozpoczął intensywną działalność społ.-polityczną. Związał się ideowo z Narodową Partią Robotniczą oraz jej agendą młodzieżową Związkiem Młodzieży Pracującej „Jedność”. Z ramienia tej ostatniej uczestniczył w oparowaniu i przejściu z rąk prawicy endeckiej Związku Akademickich Kół Prowincjonalnych, stając się jego prezesem. Jako publicysta stale współpracował z naczelnym organem NPR poznańską „Prawdą”. Po ukończeniu studiów został skierowany do pracy w wydawanym w Toruniu przez Karola Popiela piśmie NPR „Obrona Ludu”. NPR w okresie narastania dyktatury J. Piłsudskiego pełniła rolę stronnictwa opozycyjnego. F. w

swej działalności publicystycznej miał wielokrotnie okazję narazić się sanacji, za co był kilkakrotnie więziony i skazywany na krótkoterminowe kary więzienia. W sierpniu 1932 powstała pom. organizacja ZMP „Jedność”, której prezesem Zarządu Woj. wybrano F. Na III kongresie ZMP „Jedność”, który odbył się 1-2 VIII 1933 w Toruniu F. został prezesem Zarządu Głównego tej organizacji. Funkcję tę sprawował do końca lat międzywojennych. W dniu 10 X 1937 na likwidacyjnych zjazdach NPR i Pol. Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji doszło do powołania do życia jednolitej partii chadeckiej w Polsce — Stronnictwa Pracy. W skład SP, oprócz szeregu innych organizacji, wszedł również ZMP „Jedność”, F. zaś stał się jednym z 18 członków wybranego wówczas Zarządu Głównego SP. W 1938-39 F. pracował na stanowisku zastępcy redaktora naczelnego „Dziennika Bydgoskiego”. W 1940 doszło do reaktywowania w konspiracji działalności SP w kraju. Jednym z czołowych działaczy ścisłego kierownictwa krajowego Stronnictwa — obok W. Tempki, F. Kwiecińskiego i S. Kaczorowskiego — był F. W 1942 reprezentował on Stronnictwo w Politycznym Komitecie Porozumiewawczym, tym swoistym forum współpracy krajowej partii wchodzących w skład koalicji rządu emigracyjnego. Wówczas też m.in. za jego sprawą doszło do utworzenia czegóż na kształt Centrolewicy składającej się z przedstawicieli Stronnictwa Ludowego, Partii Pol. Socjalistów i SP, a opozycyjnie nastawionej do endecji. Układ ten zmienił się na skutek kontrofensywy ze strony prawicowych działaczy podziemia londyńskiego. W październiku 1942 kierownictwo SP wycofało osobę F. z PKP. Wówczas związał się on z grupą działaczy byłej NPR-Lewicy i wraz z Feliksem Widy-Wirskim utworzył Stronnictwo Zrywn Narodowego występując z SP. Organizacją bojową SZN były Kadry Polski Niepodległej. KPN wzięły czynny udział w powstaniu warszawskim, a sam F. walczył w ich szeregach. Zaraz po odzyskaniu niepodległości zgłosił się do pracy państwowej. W lutym 1945 został przez Rząd Tymczasowy powołany na stanowisko wicewoj. pom. Podjął jednocześnie starania na rzecz reaktywowania w warunkach Polski Ludowej SP. W kwietniu 1945 powstał w Bydgoszczy Komitet Organizacyjny SP na

czcze z F., a w lipcu na ogólnopolskim zjeździe w oparciu o kadry SZN powołano Stronnictwo. Dnia 14 listopada 1945 połączono się ono ze skrzydłem prawicowym odrestaurowanym przez przybyłego z emigracji K. Popiela. F. powierzono wówczas funkcję I zastępcy prezesa Stronnictwa. Był on jednocześnie prezesem Pom. ZW SP, posłem do KRN i przewodniczącym Klubu Parlamentarnego SP. Reprezentował wówczas poglądy lewicowe, zgodnie z polityką Bloku Stronnictw Demokratycznych, a rozbieżne w stosunku do linii K. Popiela. W woj. pom. dal się poznać jako aktywny działacz na niwie kultury. Był prezesem Klubu Artystyczno-Literackiego w Bydgoszczy, współinicjatorem powstania pisma spol.-literackiego „Arkonia”, Spółdzielni Wydawniczej „Zryw” oraz Pom. Donu Sztuki. Trudnił się działalnością publicystyczną, opublikował też książkę polityczną pt. *Druga Wielkiej Odnowy*, będącą swoistym programem odbudowy Polski. Zm. nagle 31 VII 1946. Odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu II klasy. Pochowano go na Cmentarzu Nowofarnym w Bydgoszczy.

Kunert A., Słownik biograficzny I s. 64-5. - PSB VI s. 394. - Jastrzębski W., Z Felczak (1903-1946), w: Zasiłżeni Pomorzanie w latach II wojny światowej. Szkice biograficzne, W. 1984 s. 65-71.

Włodzimierz Jastrzębski

Stow. biograf. Tomasa Władysława
Gdańsk 1992, t. I, s. 402

T.M.: 1584/2518 Pom.

053

Felczak Zygmunt

V. Party informacyjne

lc. 18

ELŻBIETY ZAWACKIEJ

FELCZAK ZYGMUNT

A
ODR

Uczestnik porozumienia zawartego pomiędzy pom. ODR i ZJ, którego skutkiem było podpisanie deklaracji w sprawie zorganizowania w Toruniu Milicji Pomorskiej autorstwa A.Antczaka. Współpracę pomiędzy w/w zadzierzgnęli: A.Antczak, Z.Felczak i Franciszek Kwieciński ze str. ODR oraz Leszek Neymann, Kmdt Gł. por. Władysław Marcinkowski, Mieczysław Zapora i Jaxa ze str. ZJ. Kmdtem Milicji Pomorskiej został M.Zapora, jego z-cą Z.Felczak, II-gim z-cą, jednocześnie oficerem funkcyjnym i łącznikiem do ODR, K.Nierzwicki. Zadania Milicji sprowadzały się do wzięcia udziału w walce i stworzenia bezpiecznych warunków organom władzy RP w okresie przejściowym. Oddziały te zaczęto tworzyć w Bydgoszczy, Świeciu, Chełmnie i Gdyni. Pom. ZJ okazywał pomoc ODR w zakresie legalizacji.

B.Chrzanowski, Działalność ZJ-NSZ, [w:] Walka podziemna..., s. 250.

MGr'94

Felerał Zygmunt

Pomone
ODR 2
TORMU

- ~~...~~
- z nawiązaniem ODR współpracował ze
Zdzisławem Jankowskim. Z-ca Komendanta
Milicji Pomorskiej

B. Chrzanowski, "Konspiracja ...", str. 49
K.Wojt/VI.94.

ODL 3

Telczak Zygmunt

zob. T. N: 181/790 Pom. Antoni
Antczel 2. II s. 14. (56-57)

28. IX '10 2

Felczak Zygmunt „Grunwald” ODR 4

Po rozbiściu „Grunwaldu”
razem z Antonim Antoskiem
zwrócił się do W. W. Antoski
Stromniczo a Prau.

zob: T. N. 181/790 Pom. z. II, s. 2
A. Antoski - ODR.

EF. TX 102

FELCZAK ZYGMUNT

Torun' ODR
KOP „Odra”
5

Działacz NPR oraz redaktor „Dziennika Bydgoskiego”.
Zaprzysiężony w Toruniu do wydzielonej grupy
KOP „Odra”, kierowanej przez Tadeusza Odrońskiego
ps. „Odra”, „Pomian” i przewidziany był do orga-
nizowania konspiracji na terenie Torunia (tak
jak Benedykt Porożynski w Gdańsku i Gdyni).
Po wybuchu wojny T. Odroński utracił kontakt
z Z. Felczakiem na terenie Warszawy. Felczak był
wówczas członkiem ODR.

Źr.: A. Gąsiorowski, KOP, [w:] Walka podziemna ..., s. 295.
MGr'95

a Felczak Zygmunt

ODR 6

prezisionik polityczny A.
Antoska ze Stronnictwa Pracy;
stanął na czele oddziału Stronnictwa
Pracy: Stronnictwo Pracy Zryw

sob: J: M: 181/790 a. II s. 2; 6, 12

Antoni Antoska - ODR

W. T. 102

Felczak Zygmunt

Tomii 7

Zob. k. osob. A-389/1008 cz. 1
Alojzy Jedrejowski insp. Trzew

Wsk. II 2000

Toruń 8

Felczak Zygmunt

w kier. Strumienia Pracy

zob. K. Ciechanowski s 12, 212, 217, 285

a

Felczak

ODR
Pamięć

list J. Goryqwa z 27 12 82

9

„Sprawa Felczaka jest znana i nigdy nie
była w „Znaku” a w „Zmianie”

Felczak był spory z Kuterałskim i
Kawim memem Studentowskim

F. aresztowany 1951 z Kuterałskim ale po
1957 roku nigdy nieformalnie cały i zdrowy

22

Felczak Zygmunt

Tomu 10

redaktor tomiskiego oddziału „Głom dudu”,
współpracował z „Grunwaldem”, uciekł do Warszawy,
został kierownikiem konspiracyjnego zespołu Stronnictwa Pracy
pod nazwą „Kryjów”.

zob. T. K. 348/348 Pom. Brygadowa Waleria

15.12.18

MS X103

Felczak Zygmunt

Warszawa
ODR 11

przed wojną działacz Narodowej Partii Robotniczej,
uczestniczył w ^{organizacji} konspiracyjnych organizacjach
wojskowych T. Odnowy Kraju.
W czasie wojny członek ODR na Pomorze z siedzibą
w Warszawie.

Od VI-VII. 1940 r. był zastępcą komendanta batalionu
Milicji Pomorskiej w Toruniu.

A. Gąsiorowski, "Generał..." str. 14, 54, 86,
115, 118

K. Wojtki / V. 34.

Tom III 12

a Felcsak Lygmunnt
szaszurkiem między F. L. a
Tadcušem Odrowskim był
Regent Teodor.
sob. T. M. 953/1662 Pom. Regent
Teodor (pose Pom.)

ok. XI'06

Felczak Zygmunt

ODL 13

Najprawdopodobniej jesienią 1941 doszło do spotkania ODL z przedstawicielami pomorskich struktur Zw. J. w wyniku którego powstała Milicja Pomorska, jej komendantem został Mieczysław Dukaczski (komendant pomorskich struktur Zw. J.) z zastępcami Z. Felczak i A. Mieszkowski (Zw. J.)

zob. Terenowe struktury ODL i PwK Kraj (1939-1945), pod red. J. Górskiego, JOMM 2002, s. 107 (sesja XI - 2001r.)

A. - III 11

Felcsak Zygmunt

ODR

14

T
A

Działaczn Wospinacujny Stronnictwa, Pracy i
Delegaturny Pogdce.

2ob: Mhuibel Neungh, Bydposen AK, T: M: 411/1044 Raa, 44, 0211, s. 6

111 11 08

Felozak (i. m.)

O. D. R.
Pom. 15

Ms. Witold Lew Śliedrowski
podoje, że F. (i. Antoni A.?) wykupił
go z więzienia w Warszawie;
został skierowany do Mozdanka.

zob. T. W. W. Lew Śliedrowski
15.11/24.11 Pom. (poza Pom.) 2.1/1

NR XI'09

Felczak Zygmunt
z Bydgoszy

Bydgoszcz
ODD 16

Dzielnica Narodowej Partii Robot,
z-ca red. maszynego "Dziennika Bydgo-
skiego". Powieszono mu budowanie
struktur org. "Odry" (sieci dyspersji
początkowej) w Bydgoszy.

zob. Cosban-Wojtycha Stefan, Im żyli,
walczyli i umierali, Tokmicko 2011,
s. 31 (bibl. FAPAK)

48.11.12

Felczer Zygmunt

Tomek

W sprawie pisał sekretarzem w latach 1950 r. Schemat się
w Warszawie, gdzie założył Europejski Związek
Pracy pod nazwą "Luz".

17

Tab. T. osoba Długotowa nr E. 348/348 Pom. - w Notatki
z działalności Group. AK... z. H (Insp. Bydł.)

M 10'13

Felczak Zygmunt

ODR
Tom.

18

zob. Chwałowski B., Delegatura
Pseidu I P na Kraj na Pomorzu,
Tomu 2011, s. 45, 163, 217, 227, 339

AL, VI 14

Felczak Zygmunt

